

REFERENTIE No.:

12281

INFORMATIEKOPIE:

z
db1, -/az, -/pl
daz
asaz
dwb
mp
VADV

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:
28 maart 1957

BESTEMD VOOR:
min. v. b.z.

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No.:

Dossier:

AFKOMSTIG VAN: djakarta

PARAAF/OPM:

zeer geheim

referte uw telegram eenennegentig stp
ad a hoewel ik eventuele bezwaren die bij vroegtijdig
benaderen van derde landen kunnen rijzen onderschrijf
vraag ik mij af of niet uit praktische overwegingen
toch tot een voorlopige eerste contactname moet
worden besloten stp hier te lande opererende
schepen zijn namelijk praktisch alle uitsluitend
bestemd voor korte vaarten met kleine bezetting
zodat accommodatie cma watervoorziening ed gering
stp in geval principiële overeenstemming bestaat
over ontvangst van evacuees zal wellicht tot
grotere belading van schepen kunnen worden overgegaan
dan wanneer bestemming en dus vaarduur nog geheel
onzeker op moment van evacuatie inscheping stp
ad b dezerzijds is voorzichtig contact opgenomen
met directie kpm ten einde te bereiken dat agenten
van deze maatschappij opdracht zouden krijgen
om in geval van nood en bij verbreking van verbindingen
met djakarta rechtstreeks in overleg met consulaire
vertegenwoordigers nodige maatregelen te helpen
treffen stp directie heeft na onderling overleg
negatief op dit verzoek beslist in overweging
dat primo gevaar van uitlekken te groot pntcma
secundo gevaar van te vroegtijdig treffen van
maatregelen daardoor te zeer zou worden
vergroot stp

directie kpm vertrouwt op gezond verstand van
agenten en is ervan overtuigd dat deze in bovengenoemde
omstandigheden nodige medewerking zullen verlenen
stp directie stemde voorts in met mededeling mijnerzijds
aan consulaire vertegenwoordigers van principiële
bereidheid van directie kpm om alle mogelijke steun
te verlenen van welke mededeling in voorkomend geval
bij agenten gebruik gemaakt kan worden stp

de president directeur van de kpm hier ter stede
verklaarde eventueel te begrijpen dat u wellicht nog
op deze kwestie zou willen terugkomen op hoger niveau
bv met de president commissaris stp voorts zei hij

-2-

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No: 12281

Rubricering: zeer geheim

dat het naar zijn mening beter zou zijn niet met de andere scheepvaartvertegenwoordigers hier ter stede te spreken aangezien deze het toch niet voor het zeggen hebben stp een voorbereidend gesprek met de directies in nederland met name van Lloyd en nederland acht ik echter wel van belang aangezien de schepen dezer maatschappijen hoewel met een geringer aantal in indonesie een groter contingent nederlandse bemanning hebben en derhalve in geval van nood aanzienlijk betrouwbaarder zullen kunnen blijken stp

inzake drie door u genoemde punten moge ik het volgende opmerken dbpnt

ad p r i m o

uitwisseling van gegevens acht ik van groot belang stp ik verwacht evenwel geen initiatief terzake van drie genoemde missies alhier aangezien deze tegenover relatief kleinere problemen staan en een eventuele associering aan probleem van evacuatie van nederlanders daarom voor hen minder aantrekkelijk moet zijn stp

ad s e c u n d o

ook op punt van houding tegenover ri zou onderlinge informatie nut hebben stp in jongste verleden is evenwel gebleken dat het voor ons niet steeds verstandig zal zijn om tot coordinatie van stappen over te gaan stp tijdens spanningen over concept sukarno hebben met name amerikanen en britten sterker gereageerd dan verantwoord leek of lijkt stp onze rustiger houding heeft daarentegen woorden van waardering van indonesiers en het nederlandse bedrijfsleven opgewekt stp niettemin kan zeker in toekomst een geval zich voordoen waarbij coordinatie wel van nut kan zijn zodat in beginsel basis voor mogelijkheid van coordinatie zou moeten worden nagestreefd stp

ad t e r t i o

aangezien zoals hiervoor opgemerkt geen initiatief van betrokken drie missies hier ter stede voor uitwisseling van informatie en eventuele coordinatie mag worden verwacht en om dezelfde redenen ook een initiatief mijnerzijds weinig kans op succes zal hebben is het wellicht aanbevelenswaardig dat via betrokken hoofd steden op het opnemen van onderling contact alhier wordt aangedrongen stp als tegenprestatie onzerzijds zou daarbij kunnen worden aangeboden hulp van consuls in plaatsen waar betrokken landen niet vertegenwoordigd alsmede verstrekking van informatie uit deze bronnen stp na te streven ware dat instructie aan bedoelde drie missies ruim gesteld zodat alhier kan worden gezien hoever onderlinge uitwisseling van gegevens en eventueel overleg over te nemen stappen en te treffen

- 3 -

4. Om het bericht per telefoon worden gesproken.

3. Alzichtheden van codeber. mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden gezonden.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-3-

Ref. No: 12281

Rubricering: zeer geheim

maatregelen kan gaan stp

aanziens uw vraag over alri merkt marine attache
volgende op bij welke mening ik mij aansluit dbpnt
primo als geheel kan m i de alri beschouwd worden
als goed gedisciplineerd en trouw aan de wettige
regering stp

secundo aangenomen mag worden dat zij van goede wil
zal zijn met betrekking tot de handhaving van
de orde in de haar toevertrouwde gebieden tw
de havengebieden stp

tertio de vraag kan echter worden gesteld of de alri
eenheden voldoende sterk zullen blijken om de
goede wil in daad om te zetten stp zolang de
alri slechts de bevolking in bedwang behoeft
te houden kan deze vraag wel bevestigend worden
beantwoord stp komen de marine troepen echter
te staan tegenover bijv rebellerende leger eenheden
dan kan dit bevestigend antwoord slechts tav
surabaja hk incl tandjung perak slthk worden
gegeven doch is dit voor de andere havengebieden
als tandjung priok cma belawan cma makassar
etc op zijn minst twijfelachtig stp hk totale
sterkte alri plusminus tienduizend man tegen
adri plusminus honderd vijftachtig duizend
man slthk stp

quarto tenslotte is wellicht een punt van overweging
de houding die de alri bij eventuele moeilijkheden
tegen onderdanen van westerse mogendheden zullen
aannemen stp ik meen dat er een redelijke kans
bestaat dat deze houding correct zal blijven
ook tegenover de nederlanders stp

hagenaar tweehonderd elf

5. Over de inhoud van een codebericht mag niet
naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afchriften van codeber. mogen uitsluitend
door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.